

Tidsskrift for
kulturhistorie og
lokalhistorie
Udgivet af
Dansk historisk
Fællesforening

U 1096

fortid og
nutid

BIND XXVII
1977-78

Redigeret af universitetslektor, mag.art. Claus Bjørn
under medvirken
Kristian Hald, Jørgen Slettebo og Finn H. Lauridsen

UDGIVET AF
L. A. L. O.
KØBENHAVN

Pe 10886-3

S. 2 + 27

Indhold

Kommentarer

- De folkelige bevægelsers arkiver (Henning Bender) 161
Den nye folkeskolelov og historieu-
ervisningen (Verner Bruhn) 1
Favørtilbud m.m. (Vagn Skovgaard-
Petersen) 277

Artikler

- Bender, Susanne Krogh: Københavns
Universitets arkiv som kilde til kultur-
og lokalhistorie 513
Bendixen, Kirsten: Mønternes funktion i
Danmark i perioden c. 1075 til c. 1300
belyst ved skriftlige og numismatiske
kilder 4
Bjørn, Claus og Margit Mogensén: Lit-
teratur om dansk landbohistorie
1959-1975 48
Bjørn, Morten og Ole Reiter: Middelal-
derens billedbog 497
Clausen, Niels Senius: Forskning i dansk
arbejderbevægelses historie 1967-77 -
en oversigt 391
Elklit, Jørgen: Husstandsstrukturen i
Danmark 1769-ca. 1890 194
Frandsen, Karl Erik: Udsæd og foldud-
bytte i det 17. århundrede 21
Haue, Harry: Mejerikrigen 359
Hedeager, Lotte: Bebyggelse, social
struktur og politisk organisation i
Østdanmarks ældre og yngre romertid 346
Holmgaard, Jens: Landboreformerne -
drivkræfter og motiver 37
Jørgensen, Frank: Kassationsvurdering 211
Kristiansen, Kristian: Bebyggelse, cr-
hvervsstrategi og arealudnyttelse i
Danmarks bronzealder 320
Kristiansen, Kristian: Dansk arkæologi -
fortid og fremtid 279
Mikkelsen, Flemming: Kulturhistorie -
ethnohistorie - mikrohistorie 530
Mogensén, Margit: se Bjørn, Claus

- Prange, Knud: Lokalhistorikeren som forsker
og skribent 481
Reiter, Ole: se Bjørn, Morten
Vammen, Tinne: Familiehistorisk forsk-
ning. En oversigt 163

Debat

- Bender, Susanne Krogh: Kildeudgaver:
hvad, for hvem, hvordan? 67
Bjørn, Claus: Viggo Sjøquist om P.
Munch 226
Bjørn, Claus: Gunnar Sandfeld - 70 år 545
Bolvig, Axel: Musik og samfund 547
Gregersen, Søren: Hvad med museerne i
fremtiden? 551
Jensen, Kaj Henning: Amatører og fag-
mænd 70
Kjærgaard, Thorkild: Gaardmandsho-
veriet i økonomisk og social sammen-
hæng. I anledning af en bog om hove-
riet på Egeskov 419
Kristiansen, Kristof K. og Jens Rehbek
Rasmussen: Arup og de andre 233
Krogh, Leila: Kunstmuseerne 555
Lindhardt, P. G.: Vækkelser og kirkelige
retninger i retrospektiv 431
Moltke, Erik: De inciterende, inspire-
rende guldhorn 223
Müller, Mette: Torben Witt og historien 557
Poulsen, Gert: Foldudbyttet i det 17. år-
hundrede - en replik 417
Rasmussen, Holger: Hvad med museer-
ne? 560
Rasmussen, Jens Rahbek: se Kristian-
sen, Kristof K.
Rump, Erling: Mere om kultkar 72
Rørbye, Birgitte: Overvejelser omkring
to etnografiske hovedværker 427
Slottved, Ejvind: Tiendeafløsning og fol-
dudbytte 74
Skovgaard-Petersen, Inge: Den ældre vi-
kingetid 410
Witt, Torben: The Mathom Houses ... 563

Anmeldelser	
Af en socialistisk veterans erindringer (Jens Rahbek Rasmussen)	585
Aktstykker og oplysninger til Rigsrådets og Stænderbøndernes Historie i Fre- derik III's tid (Susanne Krogh Ben- der)	94
Andersen, Vald.: Hald hovedgård (F. Skrubbeltrang)	458
Andersen m.fl.: Træk af Vilslev og Hun- derup sogns historie (Th. Kjær- gaard)	122
○ Aner & Kersten: Die Funde der älteren Bronzezeit (Kr. Kristiansen)	573
Antoniewitz, Marianne: Vallø gods og dets ejere indtil 1461 (Thelma Jexlev)	264
Balslev, Sv. og Hans Ejner Jensen: Landmåling og landmålere (C. Bjørn)	248
Barfod, Jørgen H.: Niels Juel (Hans Chr. Bjerg)	578
Bjerknes, Kristian: Kaupanger stavkirke (Kjeld Licht)	131
Bjørn, Anders m.fl.: Ugift eller lykkelig (Nanna Damsholt)	578
Bol og by 2. rk. 1 (T. Hansgaard)	565
Bringeus, Nils-Arvid: Årets festeder (Holger Rasmussen)	130
Brink, Lars og Jørn Lund: Dansk rigs- mål (Inger Lise Pedersen)	255
Broch, Birte: Kvindearbejde og kvinde- organisering (Bodil K. Hansen)	581
Brogaard, Peter: Om det danske lands- kabs historie (Karl Erik Frandsen)	106
Christensen, Erik: Fagforeninger og lo- kalsamfund (Verner Bruhn)	593
Christensen, Jørgen Munch: Blandt brave borgere i Vejle (C. Bjørn)	266
Christensen, Poul: Af en illegals erin- dringer (Jens Rahbek Rasmussen)	588
Dansk arbejderbevægelse (Jens Rahbek Rasmussen)	248
Dansk fiskeri før industrialiseringen (Hans Jeppesen)	108
Dybbøl sogns historie (Johs. Lomholt Thomsen)	462
Egevang, Robert: Det gamle Helsingør (Steen O. Christensen)	591
Ehlers, Søren: En lokal grundtvigsk be- vægelse (M. Balle-Petersen)	261
Ek, Svend B.: 14. augusti 1894 (Steen O. Christensen)	129
Eller, Povl: Billedkunsten og borgerne på Chr. IV's tid (C. Rise Hansen)	102
Engquist, H. H.: Tjele (Flemming Jerk)	118
Excerpta Nordica Historica (Margit Mogensen)	570
Fabricius, L. B.: Træk af dansk musik- livs historie m.m. (N. M. Jensen)	450
Fiil, A: Vorning sogn (Th. Kjærgaard)	122
Frederiksen, A. V. K.: Familierekonsti- tution (J. Elklit)	261
Friis, Lars: Gemmemøbler (F. Skrub- beltrang)	580
Frøland, Aleks.: Huset G. E. C. Gad (Steen O. Christensen)	449
Gammelgaard, A.: Fra Almueskrifter til bibliotek (Steen O. Christensen)	118
Geertsen, Kirsten: Arbejderkvinder i Danmark (Bodil K. Hansen)	581
Glahn, Torben: Soranerbibliografier (John Erichsen)	104
Glamann, Kristof: Carlsbergfondet (Ste- en O. Christensen)	249
Godsarkiver (Margit Mogensen)	242
Gregersen, H. V.: Egnen omkring Vo- jens (Johs. Lomholt Thomsen)	462
Gregersen, J. Møller: Oxholm (Th. Kjærgaard)	124
Guld fra Nordvestsjælland (Thelma Jexlev)	259
Gustavsson, Anders: Forskning omkring folkligt fromhetsliv (M. Balle-Peter- sen)	241
Hammerich, Paul: Fred og nye farer (C. Bjørn)	252
Hammerich, Paul: Velfærd på afbetaling (C. Bjørn)	589
Hansen, Hans Erik: Unionsbank 1875-1975 (Steen O. Christensen)	461
Hansen, S. Manøe: Strandinger og red- ningsaktioner (Jørgen D. Rasmussen)	594
Hansgaard, Torben: Landbrugsrådets tilblivelse (Jacob A. Buksti)	251
Hansen, Börje: Österlen (Palle O. Chri- stiansen)	466
Hedegaard, E. O. A.: Hofmarskal under tvende konger (C. Bjørn)	571
Hikuin 1 og 2 (Kr. Kristiansen)	240
Hobsbawn, Eric J.: Banditter (C. Bjørn)	595
Holm, C. F.: Bidrag til Sundtoldens hi-	

- storie (Jan Kanstrup) 97
 Horn, Agneta: Levned (Nanna Dams-
 holt) 100
 Husted, Erik: Fra færgesmakke til hæn-
 gebro (Lotte Jansen) 592
 Israelsen, N. J.: Johan Gottfried Hödrich
 (Flemming Jerk) 118
 Jensen, Hans Ejner: se Balslev, Sv.
 Jensen, Ole Klindt: A History of Scandi-
 navian Archaeology (Kr. Kristiansen) 244
 Jespersen, Gunnar: Hundrede års Her-
 ning-spind (Ulla Thyrring) 121
 Jørgensen, Bent: Reciprokering (J. Kous-
 gaard-Sørensen) 441
 Jørgensen, Harald: I rigsarkivets tjeneste
 (C. Bjørn) 570
 Klint, Helge: Efterretningstjenesten og
 hærens illegale transporttjeneste (Ole
 L. Frantzen) 447
 Kragelund, Minna: Navneklude (Bodil
 K. Hansen) 580
 Kristensen, Anne K. G.: Studien zur
 Adam von Bremen Überlieferung
 (Helge Paludan) 444
 Kristensen, Per Niels: Bønder og bebyg-
 gelse (F. Skrubbeltrang) 454
 Lahde, G. L.: Branden i København (L.
 Amnitzbøl) 254
 Larsen, Jens m.fl.: Bliver Danmark skæ-
 vere (Helle Askgaard) 253
 Larsen, J. Vejen: Blade af Aaskov kom-
 munes historie (Th. Kjærgaard) 122
 Lassen, Erik: Dansk sølv (Flemming
 Jerk) 445
 Licht, Kj. de Fine: En arbejderkoloni på
 Frederiksberg (Inger Marie Kromann
 Hansen) 451
 Liebgott, Niels Knud: Kalendere
 (Thelma Jexlev) 245
 Lindstrøm, Anders Ture: Landet Sles-
 vig-Holstens politiske historie i ho-
 vedtræk 1945-54 (Lorenz Rerup) ... 464
 Lorenzen, Erna: Folks tøj i og omkring
 Århus (Bjarne Stoklund) 111
 Lund, Jørn: se Brink, Lars
 McGuire, Brian Patrick: Conflict and
 Continuity at Øm Abbey (Nanna
 Damsholt) 99
 Mahler, Benedicte: Cathrine og Valde-
 mar (Steen O. Christensen) 105
 Mikkelsen, Birger: Helsingør. Sundtold-
 sted og borgerby (Steen O. Christen-
 sen) 591
 Mikkelsen, K. Bang: Degne, skoleholde-
 re samt kateketer, klokkere og organi-
 ster i Fyns stift indtil 1814 (Margit
 Mogensen) 457
 Moltke, Erik: Runerne i Danmark og
 deres oprindelse (Marie Stoklund) .. 97
 Momsen, Ingwer E.: Die allgemeinen
 Volkszählen in Schleswig-Holstein in
 dänischer Zeit (Jan Kanstrup) 95
 NAA 74 (Olaf Olsen) 92
 Nellemann, George: Fremmedarbejder-
 børn (Margit Mogensen) 457
 Nielsen, E. Kolding: Dansk historisk
 bibliografi (Th. Kjærgaard) 91
 Nielsen, Rich. G.: Mennesker og miljøer
 i det gamle Slagelse (Steen O. Chri-
 stensen) 264
 Nielsen, Rich. G.: Fra fjord og fiskeri
 (Hans Jeppesen) 265
 Nordiske arkivstudier (Jan Kanstrup) . 440
 Nordslesvigske præstearkiver (Jørgen H.
 Andersen) 93
 Nørgaard, Ellen: Lille barn, hvis er du
 (Verner Bruhn) 587
 Peder Hegelunds almanakoptegnelser
 (Susanne Krogh Bender) 243
 Pedersen, Erik Helmer: Landbohistorisk
 selskab 1952-77 (T. Hansgaard) 565
 Petersen, E. Ladewig: Veritas et honor
 regis (Frede P. Jensen) 101
 Petersen, Steen Estvad: Herregårdene i
 kulturlandskabet (John Erichsen) ... 107
 Poulsen, Hanne: Gallionsfigurer (Holger
 Rasmussen) 247
 Rasmussen, Holger: Kvaseskipper fra
 Bøjden (Jan Kanstrup) 110
 Rasmussen, Jørgen D.: Bønderne og ud-
 skiftningen (Birte Friis) 452
 Reichstein, Joachim: Die kreuzförmige
 Fibel (Ulla Lund Hansen) 575
 Riber, Hermann R.: Hollænderbyens
 bomærker (Birte Friis) 257
 Ringsmose, Th.: Rantzauholm gods før
 og efter svenskekrigene 1657-60 (Aa.
 Fasmer Blombørg) 103
 Sandfeld, Gunnar: Det kommunale styre
 i Søllerød (C. Bjørn) 590

Saxostudier (Niels Lund)	577	Vestergaard, F.: Salget af Vordingborg rytterdistrikt (Margit Mogensen) . . .	109
Simonsen, Asger Th.: Husmandskår og husmandspolitik i 1840'erne (F. Skrubbeltrang)	455	Videbækbroen (Th. Kjærgaard)	121
Skovgaard-Petersen, Vagn: Dannelse og demokrati (C. Bjørn)	583	Villadsen, Kjeld: Pest, skatter og priser (A. V. K. Frederiksen)	261
Steensberg, A.: The Common Fields of Culture (F. Skrubbeltrang)	92	Villadsen, V.: Ribe domkirke (Elna Møller)	124
Sophienholm og familien Aller (Steen O. Christensen)	590	Winther, T.: Lemming sogn (Th. Kjær- gaard)	122
Svejstrup, Flemning (red.): Social for- andring i Vestjylland (Helle Ask- gaard)	266	Ørslev kloster (F. Skrubbeltrang)	120
Svensson, Sigfrid: Folklig dräkt (I. Cock-Clausen)	468	Åbenrå bys historie I-III (Johs. Lom- holt Thomsen)	125
Sønderjyske historikere efter 1864 (Johs. Lomholt Thomsen)	93	De lokalhistoriske årbøger 1975. En oversigt (Birgit Højer-Pedersen)	81
Thueslev, H.: Det kongelige Assistens- hus (F. Skrubbeltrang)	448	De lokalhistoriske årbøger 1976. En oversigt (Birgit Højer-Pedersen)	597
Thyssen, A. Pontoppidan: Vækkelser, kirkefornyelser og nationalitetskamp i Sønderjylland 1815-50 (G. Japsen) . .	459	Historiske noter	133, 268, 470, 607
Verdens kvinder - kvinders verden (Ka- ren Glente)	372	Årsmøderne i Åbenrå 1976	142
	572	Årsmøderne i Helsingør 1977	612